

ÚTMUTATÓ

A NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI IGAZGATÓSÁG

ENAR KOORDINÁTORAI részére

a TIR bizonylatainak használatához

2.18 verzió

2020. március

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS	3
2.	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS BIZONYLATAI	6
2.1.	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI	7
2.2.	BEJELENTÉSEKHEZ KAPCSOLÓDÓ HIBÁK ELHÁRÍTÁSA	7
3.	TENYÉSZETEKSEL KAPCSOLATOS ADATSZOLGÁLTATÁS	9
3.1.	TARTÓK/ÜZEMELTETŐK ÜGYFÉL-REGISZTRÁCIÓS SZÁMÁNAK BEJELENTÉSE, ADATAIK JAVÍTÁSA ..	9
3.2.	ÚJ TENYÉSZET BEJELENTÉSE	9
3.3.	TENYÉSZET ADATAINAK MÓDOSÍTÁSA:	10
3.4.	TARTÓVÁLTÁS, TARTÓVÁLTÁS ADATAINAK MÓDOSÍTÁSA	11
3.5.	TENYÉSZETEK MŰKÖDÉSÉNEK FELSZÁMOLÁSA, ÚJRAINDÍTÁSA	11
3.6.	TARTÁSOK MEGSZÜNTETÉSÉNEK ÉS SPECIÁLIS ADATAINAK BEJELENTŐ LISTÁJA	11
3.7.	TENYÉSZET BESOROLÁS VÁLTOZÁSÁNAK BEJELENTÉSE (ÖNÁLLÓSÍTÁS/KÖRZETESÍTÉS/KÖRZETVÁLTÁS)	12
4.	TARTÁSI HELYEKKEL KAPCSOLATOS ADATSZOLGÁLTATÁS	13
4.1.	MÉG NEM REGISZTRÁLT TARTÁSI HELY BEJELENTÉSE EGY TENYÉSZETHEZ	13
4.2.	TARTÁSI HELY KAPACITÁSÁNAK BEJELENTÉSE	13
4.3.	MÁR REGISZTRÁLT TARTÁSI HELY BEJELENTÉSE EGY TENYÉSZETHEZ	15
4.4.	ÚJ ÁLLATFAJ TARTÁSÁNAK BEJELENTÉSE	15
4.5.	ÁLLATFAJ TARTÁSÁNAK MEGSZÜNTETÉSE (FELSZÁMOLÁSA)	15
4.6.	TARTÁSI HELY ADATAINAK MÓDOSÍTÁSA	15
5.	A KOORDINÁTOR ADATAINAK BEJELENTÉSE, MÓDOSÍTÁSA	17
6.	A HATÓSÁGI ÁLLATORVOS ADATAINAK BEJELENTÉSE, MÓDOSÍTÁSA	18
7.	ENAR- KÖRZET ADATAINAK BEJELENTÉSE, MÓDOSÍTÁSA	19
7.1.	AZ ENAR KÖRZETI KAPCSOLATTARTÓ ÁLLATORVOS ADATAINAK BEJELENTÉSE, MÓDOSÍTÁSA ...	19
7.2.	ENAR- KÖRZET ADATAINAK BEJELENTÉSE, MÓDOSÍTÁSA	19
7.3.	ENAR- KÖRZET MEGSZÜNTETÉSE (FELSZÁMOLÁSA)	20
8.	MEGYEI KÖRZETBE SOROLT TENYÉSZETEK ÁTSOROLÁSA	21

1. Bevezetés

A Tenyészet Információs Rendszer (továbbiakban TIR) a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X.18.) FVM rendelet szerint, az alább felsorolt állatfajokat tartó tenyészeteket tartja nyilván:

- a) szarvasmarhafélék: szarvasmarha, bivaly, bölény (a továbbiakban együtt: szarvasmarha);
- b) lófélék: ló, szamár, öszvér;
- c) sertés, beleértve a vaddisznót is;
- d) juh és kecske;
- e) baromfi és egyéb madárfajok (a továbbiakban együtt: baromfi): házityúk, pulyka, kacsza, lúd, gyöngytyúk, galamb, fácán, fogoly, fűrj, laposmellű futómadár (strucc, emu);
- f) házi nyúl;
- g) prémesállat-fajok: csincsilla, nutria, angóryanúl, sarki- és ezüstróka, nyérc, görény;
- h) halfajok;
- i) méh;
- j) egyéb vadászható vadfajok;

A nyilvántartás a következő tenyészet-típusokra terjed ki:

- állattartó, az árutermelő tenyészet mellett ide sorolandó a kereskedő telep, a karantén, a nem gazdasági célú állattartás, valamint a vadaskert/vadaspark, a vadfarm, az állatkert és az állatkísérleti létesítmény is);
- vágóhíd/halfeldolgozó;
- (baromfi és hal) keltető;
- mesterséges termékenyítő állomás;
- piac (állatvásár);
- rakodóhely/gyűjtőállomás;
- állatkiállítás;
- állati hulladék megsemmisítő állomás;
- etető/itató hely;
- pihentető hely.

Az új jogszabály előírásai szerint a tenyészetek és tartási helyek bejelentése a továbbiakban már az állattartó/üzemeltető feladata. A koordinátor feladata viszont az önálló állattartó típusú (szarvasmarha- és/vagy sertéstartó) tenyészetek, valamint minden más típusú tenyészet és tartási helyeik bejelentésének és módosításának jóváhagyása és ellenjegyzése, valamint a hatósági állatorvosok ez irányú munkájának ellenőrzése.

A fent hivatkozott jogszabály előírja, hogy az állattartó/üzemeltető köteles bejelenteni:

1. Típustól függetlenül, minden szarvasmarhát, sertést, juhot vagy kecskét tartó (vágó, forgalmazó, fogadó) tenyészetét.

2. Bármelyik másik állatfajt tartó állattartó típusú tenyészetét, ha az állategészségügyi regisztrációra kötelezett, vagy ha az állattartó telepe üzemeltetéséhez támogatást kíván igénybe venni.
3. Bármelyik más állatfajt fogadó vágóhidat, és gyűjtőállomást.
4. A baromfikelletetőt, ha a keltetőgépekbe egyszerre 1000 tyúktojás egyenértékűnél több rakható be.
5. A halkeltetőt.
6. A halfeldolgozót.
7. Azokat a vadászható vadfaj tartási helyeket, ahol nem kizárólag bemutatás, vagy közvetlenül vadászati hasznosítás céljából fogságban tartott vadászható vadfajokat tartanak.

Az állattartó köteles bejelenteni továbbá mindazokat az állattartó típusú tenyészeteket, amelyekre teljesül az alábbi feltételek bármelyike:

8. Lóféle állatokat tartó tenyészet, a létszámtól függetlenül
9. Baromfitartó tenyészet, ha külön jogszabály szerint az állategészségügyi hatóság által nyilvántartott nagy létszámú telep tartozik hozzá, vagy a tartó kistermelői élelmiszer-termelői (vágási) engedéllyel rendelkeznek, vagy ha vágóhidra szállítanak baromfit.
10. Házinyulat vagy prémes állatot tartó tenyészet, amelyben legalább 50 nőivarú állatot és szaporulatát tartják, vagy a tartó kistermelői élelmiszer-termelői (vágási) engedéllyel rendelkeznek.
11. Haltartó tenyészet, amelyhez legalább 30 hektár halastó tartozik.
12. Minden méhészetet, a méhek állandó tartási helyével.

Miután ezek eleve mind besorolás nélküli állattartó tenyészetek, a koordinátornak a bejelentésekben nincs közvetlen szerepe, csak a bejelentéseket és az adatok módosítását ellenjegyző hatósági állatorvosok munkájának ellenőrzése tartozik feladatkörébe. Az egyetlen, a fentiekben már említett kivétel, ha a tenyészethez több tartási helyet kívánnak bejelenteni.

A TIR rendszer elsődleges feladata, hogy a Szarvasmarha ENAR, a sertés ENAR, a juh/kecske ENAR, a Baromfi Információs Rendszer, az állategészségügyi, a tenyésztési, és a támogatási információs rendszerek számára szolgáltatssa a tartási helyek és a tenyészetek, valamint a támogatási rendszerektől eltekintve, a felelős tartók adatainak nyilvántartását is.

Jelen segédlet az ENAR koordinátorok részére készült. A TIR bizonylatainak használatához ad részletes útmutatást.

A baromfikelletőkre vonatkozó bizonylatok kivételével, a kitöltött és aláírt 2150, 2151, 2152 és 2153 űrlapokat az állattartónak/üzemeltetőnek a megyei Kormányhivatal *élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztályának* címére kell beküldenie, és a koordinátor által aláírt/ellenjegyzett bizonylatokat is itt kell leadni feldolgozásra, hacsak a Főosztály másként nem rendelkezett. Baromfikelletők viszont minden esetben a Tenyésztési Hatóság címére küldjék az űrlapokat: NÉBIH, ENAR, 1537. Budapest, Pf.: 397.

A rendszer üzemeltetése, ügyfélszolgálat a megyei Kormányhivatalban történik. A központi ügyfélszolgálati iroda telefonos ügyfélszolgálat keretében tud információt

nyújtani. Telefonszám: 06(1) 336-9050. Kérdéseket e-mailben is feltehetnek, az enarufsz@nebih.gov.hu címen.

---

2. Az adatszolgáltatás bizonylatai

Az adatok közléséhez az alábbiakban felsorolt alapbizonylatok használhatók. A szükséges bizonylatok a <https://portal.nebih.gov.hu/enar> (korábban www.enar.hu) weblapról letölthetők, vagy a megyei és központi ügyfélszolgálati irodákban igényelhetők. A bizonylatok szabadon fénymásolhatóak.

Tenyészetek bejelentéséhez, és módosításához szükséges bizonylatok

2150- Tenyészet bejelentő lap
2151- Tenyészet módosító lap

2152- Tartási hely és tartás bejelentő lap
2153- Tartási hely és tartás módosító lap

1410 - Tartások megszüntetésének és speciális adatainak bejelentő listája

ENAR körzet bejelentéséhez, és módosításához szükséges bizonylatok

2160 ENAR- körzet bejelentő lap
2161 ENAR- körzet módosító lap

2166- Partnerbejelentő lap (kapcsolattartók és számla vevők adatainak bejelentése)
2167- Partnermódosító lap (kapcsolattartók és számla vevők adatainak módosítására)

Amennyiben a körzeti kapcsolattartó állatorvosnak van ügyfél-azonosító száma (ez nem kötelező), akkor a 2160 ENAR körzet bejelentő, vagy 2161 ENAR módosító lapon meg kell adni az ügyfél-azonosító számot.

Tenyészetek ENAR körzetbe sorolásának módosításához szükséges bizonylatok

2162 Tenyészetek átsorolása tenyészetkódok alapján ENAR körzetek között
2163 Tenyészetek átsorolása cím alapján ENAR körzetek között

A bizonylatok aláírása:

- A tartónak minden, tenyészet vagy tartási hely bejelentő/módosító bizonylatot alá kell írnia.
- Megyei körzetbe sorolt vagy besorolás nélküli állattartó típusú tenyészet vagy tartási helyének bejelentése, módosítása esetén az ellenjegyző hatósági állatorvos aláírása kötelező kivéve, ha a tartó csak a kocalétszámban, a méhcsaládok számában, vagy a baromfifélék hasznosításában bekövetkezett változásokat kívánja bejelenteni, valamint az utolsó pontban leírt esetet.

- Önálló állattartó típusú tenyészet, valamint bármely más típusú tenyészet vagy tartási helyének bejelentése, módosítása esetén a koordinátor aláírása kötelező kivéve, ha a tartó csak a kocalétszámban, a méhcsaládok számában, vagy a baromfifélék hasznosításában bekövetkezett változásokat kívánja bejelenteni.
- A koordinátor aláírása az előzőektől függetlenül feltétlenül szükséges, ha a tartó, az illetékes megyei állategészségügyi hatóság engedélyével, több tartási helyét (telepét) szeretné egy állattartó tenyészetéhez regisztráltatni, még megyei körzetbe sorolt, vagy besorolás nélküli tenyészet esetén is.

Egy tenyészet új tartójának bejelentésekor, vagy tartási viszony módosításakor, törlésekor a tenyészet előző tartójának aláírása is szükséges.

2.1. Az adatszolgáltatás általános formai és tartalmi követelményei

Az TIR zavartalan működése csak akkor biztosítható, ha az adatszolgáltatás gyors, pontos, és megbízható, továbbá az adatszolgáltatók munkája a tartalmi követelmények mellett kielégíti az alapvető formai követelményeket is. E követelmények betartásával az űrlapok kitöltője saját magát is sok felesleges munkától kímélheti meg. Elég arra gondolni, hogy a hibásan vagy olvashatatlanul kitöltött űrlapokat az adatbázis üzemeltetője kénytelen visszaküldeni javításra vagy újra kitöltésre. Még rosszabb a helyzet, ha a hiba nem szembetűnő, és valamely adat hibásan kerül be az adatbázisba. Ez a későbbiekben esetleg több lépéses, fáradságos javítási feladatokat ró mind az adatszolgáltatóra, mind a számítógépes rendszer üzemeltetőire. A munka valamennyi résztvevőjének közös érdeke tehát, hogy az űrlapok formailag kifogástalanul kitöltve, és tartalmi hibáktól is mentesen kerüljenek az adatbázishoz.

A legfontosabb formai követelmények az alábbiak.

- A bizonylatokat golyóstollal kérjük kitölteni.
- Minden szöveg nyomtatott betűvel töltendő ki.
- A beírt számok legyenek egyértelműen olvashatók (pl. az 1-es és a 7-es semmiképpen se legyen összetéveszthető).
- Azokban a rovatokban, amelyek függőleges vonalakkal vannak felosztva, két vonalka közé mindig csak egyetlen számot, betűt vagy írásjelet kérünk beírni. A szöveg sohasem lehet hosszabb, mint amennyi így a rovatba beírható.
- A kitöltést célszerű minden esetben, az első osztásközben kezdeni.
- Minden kitöltött űrlapot alá kell írni.

2.2. Bejelentésekhez kapcsolódó hibák elhárítása

A beküldött bejelentőlapok rögzítése és feldolgozása során a számítógépes rendszer részletes ellenőrzéseket végez, mielőtt egy bejelentést elfogadna és regisztrálna az adatbázisban, és hiba esetén értesítést küld a bejelentő tartónak. Ezek az értesítések űrlap formájúak, így felhasználhatók a hibák javítására. Kinyomtatva tartalmazzák a hibátlannak talált adatokat, valamint a hibák megnevezését.

Az ellenőrzések során a rendszer mindenekelőtt megvizsgálja, hogy a bizonylatokon minden kötelező rovatot hibátlanul kitöltötték-e. További ellenőrzések azt a célt szolgálják,

hogy a lehetőségek határain belül elkerülhető legyen ugyanazon tenyészet vagy tartási hely kétszeri regisztrációja az adatbázisban.

A javítás egyszerűen történhet. A kapott úrlapon ki vannak töltve mindazok a rovatok, amelyeket Ön az eredeti bejelentőlapra kitöltött, és a rendszer elfogadott. Üresek azok a rovatok, amelyeket Ön nem töltött ki, vagy amelyekben szereplő adatokkal kapcsolatban a rendszer hibát talált. A lap alján megtalálhatók a rendszer hibáüzenetei. Minden üzenet előtt egy betű áll, ennek jelentése a következő:

- S: Súlyos bizonylat vagy adat hiba. A bizonylaton jelentett eseményt nem lehet az elfogadott adatok között regisztrálni.
- F: Figyelmeztető hiba. A bizonylaton jelentett esemény az elfogadott adatok között regisztrálható, de esetleg adathiánnyal.
- U: Üzenet. A bizonylaton szereplő egyes hibák megértéséhez szükséges egyéb információkat tartalmazza.

Az úrlapon meg kell adni a hiányzó rovatokat, és a bizonylatot alá kell írni, majd a megfelelő ellenjegyzés után ismételtén be kell küldeni az útmutatóban szereplő címre.

Garnitúrában beküldött bizonylatok (tenyészet bejelentés esetén a 2150 és 2152-s úrlap együtt), súlyos hibája esetén mindkét bizonylatról készül hibaértesítés, akkor is, ha csak az egyik bizonylat volt hibás. Ezeket ugyanúgy összetűzve kell beküldeni, mint az eredeti bizonylatokat.

A kapott hiba-értesítés elkallódása esetén, a hiba elhárítása bejelentő vagy módosító bizonylat kitöltésével is történhet. Ha súlyos hiba miatt egy új bejelentést a rendszer nem fogadott el, a bizonylatot új bejelentésként kell beküldeni, minden kötelező adat kitöltésével. Egyébként a kötelező azonosító adatokon kívül, csak a hibás adatokat kell módosítani, illetve a hiányzó adatokat pótolni.

3. Tenyészetekkel kapcsolatos adatszolgáltatás

3.1. Tartók/üzemeltetők ügyfél-regisztrációs számának bejelentése, adataik javítása

A jogszabály előírja, hogy minden tenyészet tartójának ill. üzemeltetőjének rendelkeznie kell a Magyar Államkincstár (MÁK, korábban MVH) Ügyfél-regisztrációs Rendszere által kiadott ügyfél-azonosító számmal. A TIR nem regisztrálhatja sem az új tenyészet bejelentését, sem már nyilvántartott tenyészet adatainak bármilyen módosítását, ha a tartó/üzemeltető ügyfél-regisztrációs száma még nincs nyilvántartva a TIR adatbázisában. Azoknak a tartóknak, akiknek még nincs ügyfél-regisztrációs számuk, haladéktalanul igényelniük kell azt az MÁK-nál.

A TIR-ben még nem regisztrált tartók adatainak átvétele (első tenyészetük bejelentésekor) automatikusan történik a MÁK Ügyfélregisztrációs Rendszeréből 2007. április 2-a óta. Az állattartó adataiban történt változásokat (tartó neve, székhely/lakhely címe, levelezési címe, elérhetősége) csak az MÁK Ügyfélregisztrációs Rendszeréhez kell bejelenteni és a módosításokat a TIR automatikusan átveszi.

3.2. Új tenyészet bejelentése

Változások 2015, július 1-től

A nyilvántartott állattartó típusú tenyészetek köre és minősítése kibővül az alábbiak szerint.

A TIR a továbbiakban nyilvántartja a vadaskerteket/vadsparkokat, vadfarmokat, állatkerteket és állatkísérleti létesítményeket. Ezeket állattartó típusuként, (9), (10), (11) ill. (12) minősítéssel kell bejelenteni.

A nagy létszámú árutermelő tenyészeteket (3 nagylétszámú árutermelő) minősítéssel kell bejelenteni. Ide sorolandó a tenyészet, ha ahhoz olyan tartási hely tartozik, amely a 41/1997. FM sz. rendelet szerint nagylétszámú állattartó telepnek minősül. Ennek feltétele, hogy az elhelyezhető állatok száma állatfajonként legalább: 30 ló, vagy 50 szarvasmarha, vagy 200 juh, kecske, vagy 100 sertés, vagy 2000 broiler baromfi, vagy 500 kifejlett baromfi (tyúkfélék, víziszárnyasok, pulyka stb.), vagy 50 strucc, vagy 50 anyanyúl és szaporulata.

A TIR a továbbiakban már nem tartja nyilván az állategészségügyi intézményeket (állatkórházakat).

A tenyészetek adatainak bejelentése a „2150 - Tenyészet bejelentő lap”-on történik, melyhez csatolni kell legalább egy „2152 - Tartási hely és tartás bejelentő lap”-ot, melyen legalább egy állatfaj tartás/vágás/tevékenység-ét, kapacitását is bejelentik. Ha állattartó tenyészet tartója több tartási helyét (telepét) szeretné a tenyészethez regisztráltatni, és ennek jogszabályban meghatározott feltételei teljesülnek (rendelkezik a tartó a jogszabályban előírt állategészségügyi hatósági engedéllyel, és ezt a bizonylatokon a koordinátor aláírásával igazolja), akkor annyi tartási hely és tartás bejelentő lapot kell csatolni, ahány tartási hely van. (Egy tartási helyhez azonban, több állatfaj tartása esetén is csak egy lapot kell kitölteni.) A tenyészetekhez csak olyan tartási helyek jelenthetők be, amelyek a felügyelő állategészségügyi hatóság illetékessége alá tartozó megyében található. Ha a tartási hely már regisztrált, akkor azon nem működhet olyan tenyészet, amelyik másik kapcsolattartó körzetébe tartozik.

A bejelentés csak akkor fogadható el, ha a tenyészet tartója/üzemeltetője rendelkezik az MVH által kiadott ügyfél-regisztrációs számmal (ld. 3.1).

Amennyiben a bejelenteni kívánt tenyészet tartási helye már regisztrált, mert más tenyészet tart vagy tartott ott állatot, akkor feltétlenül figyelembe kell venni a következőket:

- az alábbi kivételektől eltekintve, egy tartási helyen egy tartónak csak egy tenyészete lehet, és a tartási helyen több tartóhoz is csak azonos típusú tenyészetek tartozhatnak;
- kivételek: állattartó tenyészet és keltető, piac és rakodóhely, valamint etető/itatóhely és pihentető hely egy tartási helyen bejelenthető, akár egy akár több tartóval/üzemeltetővel, egy tartóhoz egy tartási helyen bejelenthető állattartó tenyészet és vágópont (olyan vágóhíd/halfeldolgozó, amely csak e tartási helyről és ennek legfeljebb 50 km-es körzetéből fogadhat állatokat).

Több új tenyészet bejelentése egy még nem regisztrált közös tartási helyen, csak két lépésben történhet. Első lépésben egy tenyészetet kell bejelenteni, csatolva a 2152-es tartási hely bejelentőt. A bejelentés visszaigazolását követően jelenthető be további tenyészetek. Az ezekhez csatolt 2152-es bizonylatokon a már regisztrált tartási helynek a visszaigazolásban megadott azonosítóját kell beírni.

A tenyészet bejelentéséhez a 2150-s űrlapon az állategészségügyi adatok rovatainak, és a koordinátor adatainak kitöltése a koordinátor feladata.

A tenyészet bejelentéséhez szükséges bizonylatokat tűzőgéppel összekapcsolva kell beküldeni.

A nyilvántartásba vett tenyészetekről és tartási helyekről a rendszer kiállít egy igazolólapot, melyet a tartónak postáz. A hibás bejelentésekre készülő hibaleveleket is a tartó kapja, amennyiben a tenyészet bejelentő lapon az ügyfél-regisztrációs szám helyesen kitöltött, és megállapítható a tartó címe az MÁK Ügyfél-regisztrációs rendszeréből.

Ha az ügyfél-azonosító szám nincs kitöltve, vagy hibás, akkor a koordinátor, illetve a hatósági állatorvos kap értesítést attól függően, hogy melyikük ellenjegyzése szerepel a bizonylaton.

3.3. Tenyészet adatainak módosítása:

Tenyészet adatainak módosítás a „2151 - Tenyészet módosító lap”-on történik. A bizonylat kitöltésére és aláírására a tenyészet bejelentése fejezetben leírtak érvényesek. A bejelentés csak akkor fogadható el, ha a tenyészet tartójának/üzemeltetőjének ügyfél-regisztrációs számát már regisztrálták a TIR adatbázisában (ld. 3.1).

Változás 2015. július 1-től.

Állattartó típusú tenyészet minősítése csak két esetben módosítható. A Kistermelői élelmiszer termelési engedély, valamint a Méhanyanevelő minősítés utólag megadható vagy törölhető. Más minősítés megváltozása vagy téves bejelentése esetén az alábbi két vagy három lépést kell elvégezni:

1. Egy új tenyészet bejelentése a 3.2 pontban leírtaknak megfelelően. A régi tenyészethez regisztrált tartási hely(ek)hez 2152-es vagy 2153-as lapon bejelentendő minden olyan állatfaj tartása, amelyet e helyen a régi tenyészethez regisztráltak.
2. Amennyiben nem téves bejelentés javításáról van szó, és a régi működő tenyészethez élő szarvasmarha, sertés, juh vagy kecske egyedeket tart nyilván a

- rendszer, akkor az ENAR előírásainak megfelelően be kell jelenteni ezek átkötését/átszállítását az új tenyészetbe.
3. A régi tenyésztett fel kell számolni (l. 3.5).

Amennyiben az állatok tartásával kapcsolatban kell módosítani (pl. tartás megszüntetése, vagy indítása), akkor azt a 2153 Tartási hely és tartás módosító lapon lehet megtenni.

3.4. Tartóváltás, tartóváltás adatainak módosítása

Ha a tenyészet tartója megváltozott, vagy a tartóváltás korábban bejelentett adatait módosítani kívánják, akkor ezt a „2151 - Tenyészet módosító lap”-on kell bejelenteni (2. Állattartó adatai blokkban). Tartóváltást jelent az is, ha egy jogi személyiségű vagy nem jogi személyiségű gazdasági társaság (cég) átalakul, és új adószámot kap.

A bejelentés csak akkor fogadható el, ha az új tartó/üzemeltető rendelkezik ügyfél-azonosító számmal.

Már regisztrált tartóváltás esetén módosítható a tartóváltás időpontja, valamint az utolsó állattartó (ha az előző tartóváltásnál nem a tényleges új tartó ügyfél-azonosító számát adták meg).

Ha előzőleg tévesen jelentették be a tartóváltást, akkor törölhető az utolsó állattartó.

Tartó váltás bejelentése, korábbi tartó váltás dátumának módosítása, utolsó állattartó módosítása, vagy az utolsó állattartó törlése esetén az előző tartó aláírása is szükséges a bizonylaton.

A „tartóváltás dátuma” rovatban tartóváltáskor azt a napot kell megjelölni, amely naptól az új tartó felelős a tenyészetben tartott állatokért, tartóváltás dátumának módosításakor pedig a tartóváltás helyes dátumát.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a tartóváltás dátumának megadása és a téves dátum javítása minden esetben maximális körültekintéssel kezelendő (ajánlott a támogatási kérelmek átvizsgálása is).

3.5. Tenyészetek működésének felszámolása, újraindítása

A tenyészet működését a TIR, akkor tekinti felszámoltnak, ha az adott tenyészet egyik tartási helyén sincs egyetlen állatfajjal (szarvasmarha-, sertés-, stb.) sem tartás nyilvántartva az adatbázisban. Ebben az esetben a rendszer a tenyészetet nem működő (felszámolt) tenyészetként tartja nyilván.

A „2153 – Tartási hely és tartás módosító lap”-on lehet egy faj tartását megszüntetni vagy újraindítani.

Szarvasmarhát, juhot vagy kecskét tartó tenyészet, csak akkor számolható fel, ha már nincs a tenyészetben nyilvántartva élő állat.

3.6. Tartások megszüntetésének és speciális adatainak bejelentő listája

Az ENAR koordinátor a megyéjébe tartozó tenyészetek tartásainak megszüntetését, az állatlétszám illetve a hasznosítás módosítását a 1410-es lista alapján is elvégezheti.

A 1410-es lista a működő tenyészeteket tartalmazza, melyet az ALI rendszerből lehet lekérni különböző feltételek megadásával (egység, faj, besorolás, tenyészet típus, minősítés, besorolás, ENAR körzet, helység, irányítószám). A listát az ENAR központban, és a megyei állategészségügyi hatóságoknál is elő lehet állítani.

Több oldalas lista esetén, a lapokat külön-külön is be lehet küldeni.

Minden beküldött lapot alá kell írnia a bejelentő ENAR koordinátornak.

A hibás felszámolásokról, illetve módosításokról hibalevelet postáz a rendszer a 1410-es listát aláíró koordinátornak.

A hibátlan módosításokról a tartó kap egy 1350 Tenyészet igazoló lapot, ha a tenyészetet felszámolták, akkor 1351 Tenyészet felszámolás igazoló lapot.

3.7. Tenyészet besorolás változásának bejelentése (önállósítás/körzetesítés/körzetváltás)

Amennyiben egy körzetbe sorolt, vagy önálló szarvasmarha-, sertéstartó tenyészet besorolásában változás lép fel:

- a körzetbe sorolt tenyészetet önálló tenyészetté kívánják átsorolni (önállósítás),
- vagy önálló tenyészetet kívánnak körzetbe sorolni (körzetesítés),
- vagy egy megyei körzetbe sorolt tenyészetet egy másik megyei körzetbe kívánják átsorolni (körzetváltás),

akkor a 2151 Tenyészet módosító lapot kell kitölteni. A bizonylaton a 6. „Állategészségügyi adatok” pontban kell megadni a változás dátumát és a kívánt átsorolást/új körzetkódot. A változás mindig csak egy hónap első napjával jelenthető be, és a bejelentés feldolgozása legkorábban az érintett hónap első napján történhet. Ajánlatos azonban, ha a koordinátor már a hónap első napjaiban eljuttatja az űrlapot rögzítésre és feldolgozásra, mert így kisebb eséllyel lesz szükség utólagos elszámolásokra.

Ezekben az esetekben a 2151-es bizonylatot a tartónak és a koordinátornak is alá kell írni.

Több tenyészet körzetváltása esetén célszerűbb a 2162-es vagy 2163-as bizonylatok felhasználása (l. a 8. pontot).

4. Tartási helyekkel kapcsolatos adatszolgáltatás

4.1. Még nem regisztrált tartási hely bejelentése egy tenyészethez

Tartási hely adatainak bejelentése minden esetben a 2152 - Tartási hely és tartás bejelentő lapon történik. A bizonylatot alá kell írnia a tartónak és a bejelentésnél megadottak szerint a hatósági állatorvosnak vagy a koordinátornak.

Egy tenyészethez második illetve minden további tartási hely bejelentése esetén, a bizonylatot a koordinátornak kell ellenjegyeznie.

Ha a tartó olyan tartási helyen indítja be az állattartást, amelyet más tartó bejelentése alapján még nem regisztráltak (még nem szerepel a TIR nyilvántartásában), akkor az alábbiak szerint kell eljárni (ha a tartási hely már regisztrált, akkor a 4.3. alatt leírtak érvényesek). A bizonylaton a tartási hely azonosítása rovatot (1.) üresen kell hagyni, meg kell vizsgálni a tartási hely minden szükséges adatát, a kitöltési útmutatónak megfelelően. Ha a tenyészet már regisztrált, akkor meg kell adni a tenyészet kódját, a tartó nevét és a tenyészet levelezési címét. Ha viszont a tenyészet is új, akkor a „3.2 Új tenyészet bejelentése” pontban leírtak szerint kell eljárni (a 2150-es bizonylattal összetűzve kell beküldeni a bejelentést).

Amennyiben a tartó újabb tartási helyet szeretne a tenyészethez regisztráltatni, akkor teljesülnie kell a jogszabályban meghatározott feltételeknek (rendelkeznie kell a jogszabályban előírt állategészségügyi hatósági engedéllyel, melyet a bizonylatokon a koordinátor aláírásával igazol).

A bejelentés során azonban azt is figyelembe kell venni, hogy ha a tartási helyen egyidejűleg többen kezdik meg az állattartást, akkor első lépésben csak egy tartó tenyészetéhez jelenthető be a tartási hely. Ennek nyilvántartásba vételét követően, a regisztrálásról kapott visszaigazolás kézhezvétele után, a 4.3. pontban leírtak szerint kell bejelenteni a tartási helyet a többi tenyészethez.

4.2. Tartási hely kapacitásának bejelentése

Tartási hely kapacitásának bejelentése a tartással együtt a 2152 - Tartási hely és tartás bejelentő lapon vagy a 2153 - Tartási hely és tartás módosító lapon történik. A kapacitások bejelentése kötelező. Tartási hely kapacitásának módosítása a 2153 - Tartási hely és tartás módosító lapon történik. Adott kapacitás megszűnése esetén a kapacitás mértékeként nullát kell bejelenteni.

A tartási helyhez mindig be kell jelenteni és nyilván kell tartani a tartott fajoknak és a tenyészet típusának megfelelő kapacitásokat. A tenyészet típusának és az ott tartott fajoknak megfelelő kapacitásokat a következő táblázat tartalmazza.

faj	tenyészet típusa	kapacitás
Szarvasmarha, sertés, juh, kecske	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
		Legelő ha
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
	Karantén	Istálló hasznos m ²
Kifutó/karám hasznos m ²		
Mesterséges termékenyítő állomás	Istálló hasznos m ²	
Piac	-	

	Rakodóhely/gyűjtőállomás	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
	Kiállítás	-
	Megsemmisítő	Tonna/nap
	Legelő	Legelő ha
	Etető/itató hely	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
Pihentető hely	Istálló hasznos m ²	
	Kifutó/karám hasznos m ²	
Ló, szamár/öszvér	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
		Legelő ha
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
	Mesterséges termékenyítő állomás	Istálló hasznos m ²
	Rakodóhely/gyűjtőállomás	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
	Etető/itató hely	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
Pihentető hely	Istálló hasznos m ²	
	Kifutó/karám hasznos m ²	
Baromfi (Gyöngytyúk, házityúk, lúd, kacs, pulyka, galamb, fácán, fogoly, fűrj, strucc, emu)	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
		Ketrec hasznos m ²
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
		Tonna/nap
	Keltető üzem	Tyúktojás férőhely db
Nyúl	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Ketrec hasznos m ²
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
		Tonna/nap
	Mesterséges termékenyítő állomás	Istálló hasznos m ²
		Ketrec hasznos m ²
Prémesállat ¹	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Ketrec hasznos m ²
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
Hal	Állattartó	Tófelület ha
		Tonna/nap
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Tonna/nap
		Keltető üzem
Méh	Állattartó	Lárva db/év
		-

¹ Értve alatta a nutria, angóranyúl, sarki és ezüstróka, nyérc és görény fajokat.

	Mesterséges termékenyítő állomás	-
Egyéb vadászható vadfajok	Állattartó	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
		Legelő ha
	Vágóhíd/halfeldolgozó	Db/hét
		Db/nap
	Rakodóhely/gyűjtőállomás	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
	Etető/itató hely	Istálló hasznos m ²
		Kifutó/karám hasznos m ²
	Pihentető hely	Istálló hasznos m ²
Kifutó/karám hasznos m ²		

4.3. Már regisztrált tartási hely bejelentése egy tenyészethez

Ha a tartó olyan tartási helyen indítja be az állattartást, amelyet már korábban bejelentettek és regisztráltak, akkor a bejelentett tenyészet kódjának és a tartott fajok tartás kezdetének megadásával, továbbá a tartási hely azonosító beírásával és a tartási hely adatainak üresen hagyásával kell a 2152 - Tartási hely és tartás bejelentőlapot beküldeni. Ha már a tenyészet is regisztrált, akkor a lapra rá kell írni a tenyészetkódot, a tartó nevét és a tenyészet levelezési címét is. Ha viszont a tenyészet új, akkor a „3.2 Új tenyészet bejelentése” pontban leírtak szerint kell eljárni (a 2150-es bizonylattal összetűzve kell beküldeni a bejelentést).

Egy regisztrált tartási hely egy lépésben több, akár új, akár már regisztrált, tenyészethez is bejelenthető, természetesen minden bejelentéshez külön-külön bizonylatokat kell kitölteni és beküldeni.

4.4. Új állatfaj tartásának bejelentése

Egy bejelentett, a tenyészethez már hozzárendelt tartási helyen új állatfaj tartásának kezdetét a 2153 - tartási hely és tartás módosító lapon lehet bejelenteni. Amennyiben a kapacitások még nincsenek nyilvántartva, vagy megváltoztak, akkor azokat is meg kell adni.

4.5. Állatfaj tartásának megszüntetése (felszámolása)

Bármelyik állatfaj tartásának felszámolását a 2153 - tartási hely és tartás módosító lapon lehet bejelenteni.

Szarvasmarha, juh vagy kecsk tartása csak akkor számolható fel a tenyészet minden tartási helyén, ha már nincs a tenyészetben nyilvántartva ilyen fajú élő állat.

A felszámolás a 1410-es lista felhasználásával is bejelenthető (a 3.6 pontban leírtak szerint).

4.6. Tartási hely adatainak módosítása

Tartási hely adatainak módosítása a 2153 - Tartási hely és tartás módosító lapon történik.

A tartási hely címe csak abban az esetben módosítható, ha a cím hibásan volt nyilvántartásba véve, vagy a cím megváltozott, mert például átnevezték az utcát, vagy átszámolták. Ha a tartó más tartási helyre szállítja az állatait, akkor ezt be kell jelenteni a 2152 - Tartási hely és tartás bejelentő lapon. (Ha e hely még nincs nyilvántartva, akkor új tartási hely azonosító számon kerül a nyilvántartásba.) Ezt megelőzően a régi tartási helyhez pedig egy tartási hely és tartás módosító (2153) lapot kell kitölteni, melyen minden tartott állatfajhoz a tartás végét kell megadni.

Amennyiben, több tenyészetet szeretnének egyszerre módosítani (állatlétszámot vagy hasznosítást), ez a 1410-es lista segítségével végezhető el (3.6 pontban leírtak szerint).

Az új jogszabály szerint a kocalétszámban, a méhcsaládok számában, valamint a baromfifélék hasznosításában bekövetkezett változásokat a tartó már az illetékes koordinátor ellenjegyzése nélkül, maga is bejelentheti.

5. A koordinátor adatainak bejelentése, módosítása

Amennyiben a koordinátor regisztrált a Magyar Államkincstár (MÁK, korábban MVH) Ügyfél-regisztrációs Rendszerében és rendelkezik ügyfél-azonosító számmal, akkor a bizonylatot nem kell kitöltenie, mert adatainak átvétele automatikusan történik. Ebben az esetben az adatokban (név, székhely/lakhely cím, levelezési cím, elérhetőség) bekövetkezett változást az MÁK Ügyfél-regisztrációs Rendszeréhez kell bejelenteni, melyek átvétele automatikusan történik a TIR adatbázisába.

Amennyiben a koordinátor nem rendelkezik MÁK-ügyfél-azonosító számmal, akkor adatainak bejelentésére, vagy már regisztrált adatainak módosítására a „2166 - Partnerbejelentő lap” valamint a „2167 - Partnermódosító lap” szolgál. A bejelentő bizonylat adatai alapján történik a koordinátor regisztrálása a TIR partner adatbázisában, a rendszer kioszt számára egy TIR partnerazonosítót.

A koordinátor bejelentése valamint adatainak módosítása esetén az illetékes állategészségügyi hatóság levélben értesíti a NÉBIH-t, mely levélhez csatolja a partner bejelentő, illetve módosító bizonylatot.

Amennyiben a koordinátor hatósági állatorvosi feladatokat is ellát a TIR és az ENAR rendszerekben, akkor, mint hatósági állatorvost is regisztrálni kell. A regisztrálás a megyei Kormányhivatal *élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztályának* hatáskörében történik az ALI rendszerben, a rendszer Felhasználói Kézikönyvében megadott módon.

6. A hatósági állatorvos adatainak bejelentése, módosítása

Új hatósági állatorvos adatainak bejelentése, vagy a koordinátor hatósági állatorvosi szerepkörének regisztrálása a megyei Kormányhivatal *élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztályának* hatáskörében történik az ALI rendszerben (Állategészségügy/ÁEÜ szereplők menüpontban).

7. ENAR- körzet adatainak bejelentése, módosítása

A megyei ügyfélszolgálati irodákban a jogosult felhasználóknak lehetőségük van közvetlenül regisztrálni a TIR rendszerben a kapcsolattartókat és az ENAR körzeteket. Ennek módját a rendelkezésükre álló Felhasználói Kézikönyv írja le. Amennyiben ezt bizonylaton kívánja a koordinátor megtenni, akkor az alábbiak szerint kell eljárni.

7.1. Az ENAR körzeti kapcsolattartó állatorvos adatainak bejelentése, módosítása

Amennyiben a kapcsolattartó állatorvos regisztrált a Magyar Államkincstár (MÁK) Ügyfél-regisztrációs Rendszerében, és rendelkezik ügyfél-azonosító számmal, akkor a 2166-os bizonylatot nem kell kitöltenie, mert adatainak átvétele automatikusan történik. Ebben az esetben az adatokban (név, székhely/lakhely cím, levelezési cím, elérhetőség) bekövetkezett változást is az MÁK Ügyfél-regisztrációs Rendszeréhez kell bejelenteni, ezek átvétele automatikusan történik a TIR adatbázisába.

Amennyiben a megyei ENAR körzet kapcsolattartó nem rendelkezik a Magyar Államkincstár (MÁK) Ügyfél-regisztrációs Rendszerében kiadott ügyfél-azonosító számmal, adatainak bejelentését a 2166 Partnerbejelentő lapon, módosítását a 2167 Partnermódosító lapon lehet megtenni. A bejelentő bizonylat adatai alapján történik a kapcsolattartó állatorvos regisztrálása a TIR partner adatbázisában, a rendszer kioszt számára egy TIR partnerazonosítót.

Abban az esetben, ha az adatok átvételét illetve a partnerbejelentést a rendszer feldolgozta, akkor arról a partner számára igazoló lapot állít ki.

Hibás bejelentő, illetve módosító bizonylat esetén a bejelentő partner kapja a hibaértesítést, amelyet kijavít és visszaküld, így tudja korrigálni a rossz adatokat. A kiküldött hibajavító bizonylaton a hiba (hibák) kijavítása és beküldése a bejelentő feladata.

7.2. ENAR- körzet adatainak bejelentése, módosítása

ENAR- körzet adatainak bejelentése és módosítása a 2160 ENAR körzet bejelentő lapon illetve a 2161 ENAR körzet módosító lapon történik. 2013. március 30. után a körzet számlázási adatai is ezeken jelenthetők vagy módosíthatók, ha szükséges. A bejelentés a koordinátor feladata, de a bizonylatot az ENAR körzet kapcsolattartójának is alá kell írnia.

Csak a TIR adatbázisában regisztrált természetes személyek lehetnek ENAR körzeti kapcsolattartók, tehát vagy ügyfél-azonosító számmal, vagy TIR partnerazonosítóval kell rendelkezniük. Ha ilyennel nem rendelkezik a kapcsolattartó állatorvos, akkor a „7.1 Az ENAR körzeti kapcsolattartó adatainak bejelentése” pontban leírt 2166 Partner bejelentő bizonylatot kell kitölteni, és az ENAR körzet bejelentő vagy módosító laphoz csatolva (összetűzve) beküldeni az ENAR központba.

Az ENAR- körzet adatainak regisztrálásáról és módosításáról a körzet kapcsolattartója kap értesítést.

Hibás bizonylat esetén a koordinátor kapja a hibaértesítést, amelyet kijavít és visszaküld, így tudja korrigálni a rossz adatokat. A hibajavító bizonylatot az ENAR körzet kapcsolattartójának is alá kell írnia.

7.3. ENAR- körzet megszüntetése (felszámolása)

ENAR- körzet megszüntetése a 2161 ENAR körzet módosító lapon tehető meg a működés vége dátum megadásával.

A körzet csak akkor számolható fel, ha már egy tenyészet sem tartozik a körzetbe. A felszámolás bejelentése előtt tehát a tenyészeteket egy másik körzetbe kell átsorolni a következő fejezetben megadott módon. Ebben az esetben a bizonylatot elegendő csak a koordinátornak aláírni.

8. Megyei körzetbe sorolt tenyészetek átsorolása

Megyei körzetbe tartozó tenyészetek szükség szerint átsorolhatók egy másik megyei körzetbe. Ehhez két bizonylat áll rendelkezésre.

- A „2162 Tenyészetek átsorolása tenyészetkódok alapján ENAR körzetek között” bizonylaton, a tenyészetkódok megadásával, lehet a másik megyei körzetbe átsorolni a tenyészeteket.
- A „2163 Tenyészetek átsorolása cím alapján ENAR körzetek között” bizonylaton egy vagy több helységben található tenyészetek sorolhatók át egy másik megyei körzetbe.

Ha egy körzethez tartozó összes tenyészetet át kell sorolni, az mindkét bizonylaton megtehető a „Megszűnő körzet azonosítása” blokk adatainak megadásával.

A bizonylatokat a koordinátornak kell kitölteni és elküldenie a NÉBIH részére, amennyiben a megyei *Kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági kérdésekben illetékes főosztályán* nincs TIR ügyintézés. A bejelentés csak visszamenőleges érvényű lehet, vagyis az űrlapot legkorábban az érintett hónap első napján lehet átadni feldolgozásra. Ajánlatos azonban ezt minél előbb, lehetőleg már a hónap első napjaiban megtenni, mert így kisebb eséllyel lesz szükség az előző és az új kapcsolattartó között utólagos elszámolásokra.

Az átsorolás regisztrálásáról az érintett tenyészetek tartói, körzet megszűnéséről az ENAR kapcsolattartó állatorvos kap értesítést, igazoló lap formájában. A hiba miatti sikertelen átsorolásról a koordinátor kap értesítést, a helyesbítést hibajavító bizonylat beadásával teheti meg.

Egy-egy tenyészet átsorolására a 2151-es bizonylat is használható (l. 3.7).